

STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA Nru 66/23

Il-Lussemburgu, 26 ta' April 2023

Sentenza tal-Qorti Ġenerali fil-Kawża T-54/21 | OHB System vs Il-Kummissjoni

Programm Galileo: ir-rikors ta' OHB System kontra l-għoti tal-kuntratt tas-satelliti ta' tranżizzjoni lil Thales Alenia Space Italia u lil Airbus Defence & Space huwa miċhud

Skont il-Qorti Ġenerali, il-Kummissjoni ma kinitx obligata tinvestiga iktar mill-qrib l-ilmenti ta' OHB System fil-konfront ta' Airbus Defence & Space

Permezz ta' avviż ta' kuntratt tal-15 ta' Mejju 2018 ¹, l-Aġenzija Spazjali Ewropea (ESA), li tagħxi f'isem u għan-nom tal-Kummissjoni, kienet nediet proċedura ta' sejha għal offerti dwar il-provvista ta' satelliti ta' tranżizzjoni fil-kuntest tal-programm Galileo, li huwa intiż li jimplimenta u juża sistema Ewropea ta' radjunavigazzjoni u ta' pożizzjonament permezz tas-satelliti għal finijiet ċivili. Din il-proċedura kienet tnediet fil-forma ta' djalogu kompetittiv, peress li l-Kummissjoni kienet diġà identifikat u ddefinixxiet il-bżonnijiet tagħha, iżda kienet għadha ma ddefinixxietx il-mezzi preċiżi l-iktar adatti sabiex tissodisfahom. L-ESA kienet inkarigata li torganizza l-proċedura ta' sejha għal offerti filwaqt li l-Kummissjoni baqgħet l-awtorità kontraenti ². Kien gie deċiż li jistgħu jintgħażlu żewġ offerenti rebbieha u li l-għoti tal-kuntratt kien ibbażat fuq l-iktar offerta ekonomikament vantaġġuża.

Wara l-ewwel fażi tad-djalogu kompetittiv, li għamlet stedina sabiex titressaq talba għal parteċipazzjoni, l-ESA għażlet tliet offerenti, jiġifieri OHB System AG, ir-rikorrenti, Airbus Defence and Space GmbH (iktar 'il quddiem "ADS") u Thales Alenia Space Italia (iktar 'il quddiem "TASI"). Wara t-tieni fażi, li kienet intiża għall-identifikazzjoni u d-definizzjoni tal-mezzi xierqa sabiex jissodisfaw il-ħtiġijiet tal-awtorità kontraenti, u t-tielet waħda, li matulha l-ESA stiednet lill-offerenti jissottomettu l-"offerta finali" tagħhom, l-offerti finali ġew evalwati minn kumitat ta' evalwazzjoni li ppreżenta r-riżultati tiegħu f'rapport ta' evalwazzjoni. Abbażi ta' dan ir-rapport, il-Kummissjoni ħadet id-deċiżjoni li ma taċċettax l-offerta tar-rikorrenti kif ukoll id-deċiżjoni li tagħti l-kuntratt lil TASI u lil ADS (iktar 'il quddiem id-"deċiżjonijiet ikkontestati"), li ġew ikkomunikati lir-rikorrenti permezz ta' ittra tad-19 ta' Jannar 2021.

Qabel l-adozzjoni tad-deċiżjonijiet ikkontestati, ir-rikorrenti kienet, permezz ta' ittra tat-23 ta' Diċembru 2020, informat lill-Kummissjoni u lill-ESA li wieħed mill-ex impjegati tagħha, direttur ġenerali amministrattiv, li kellu aċċess wiesa' għad-data tal-abbozz u kien ipparteċipa fil-preparazzjoni tal-offerta tagħha, kien gie ingaġġat f'Diċembru 2019 minn ADS. Hija argumentat li kienu jeżistu indizji li dan l-ex impjegat kien kiseb informazzjoni sensittiva u li kienet infetħet investigazzjoni kriminali nazzjonali, wara lment li hija kienet ippreżentat kontrih. Għaldaqstant, hija kienet talbet lill-Kummissjoni tissospendi d-djalogu kompetittiv kontenzjuż, tinvestiga l-kwistjoni u, jekk ikun il-każ, teskludi lil ADS minn dan id-djalogu. Permezz ta' ittra tal-20 ta' Jannar 2021, il-Kummissjoni informat lir-rikorrenti li ma kienx

¹ Avviż ta' kuntratt ippubblikat fis-Suppliment ta' Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea tal-15 ta' Mejju 2018 (ĠU 2018/S 091–206089).

² Konformement mal-Artikolu 15(1) tar-Regolament (UE) Nru 1285/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 dwar l-implimentazzjoni u l-esplorazzjoni tas-sistemi Ewropej tar-radjunavigazzjoni bis-satelliti u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 876/2002 u r-Regolament (KE) Nru 683/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU 2013, L 347, p. 1), il-Kummissjoni kienet ikkonkludiet konvenzjoni ta' delega mal-ESA għall-fażi ta' dispjegament tal-programm Galileo.

hemm raġunijiet suffiċjenti sabiex tiġi ġġustifikata tali sospensjoni u li, peress li l-allegazzjonijiet kienu s-sugġett ta' investigazzjoni mill-awtoritajiet nazzjonali, fl-assenza ta' sentenza finali jew ta' deċiżjoni amministrattiva finali li tikkonċernahom, ma kienx hemm raġuni sabiex ADS tiġi eskluża mid-djalogu kompetittiv kontenzjuż.

Adita b'rikors għal annullament kontra d-deċiżjonijiet ikkontestati, li hija tiċhad fit-totalità tiegħu, il-Qorti Ġenerali tagħmel b'mod partikolari xi preċiżazzjonijiet dwar l-applikazzjoni tal-kriterji ta' esklużjoni ta' offerent u dwar it-tressiq ta' każ quddiem il-bord skont ir-Regolament Finanzjarju tal-2018³. Hija tagħmel l-istess fir-rigward tal-obbligu ta' verifika tal-punti kostitwenti ta' offerta meqjusa anormalment baxxa u tal-awtonomija tad-deċiżjoni ta' aġġudikazzjoni, fil-każijiet li fihom l-awtorità kontraenti sempliċement adottat il-motivazzjoni tar-rapport ta' evalwazzjoni.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti Ġenerali

Fl-ewwel lok, il-Qorti Ġenerali tiċhad l-ilment ibbażat fuq allegat ksur tal-kriterji ta' esklużjoni ta' offerent previsti mir-Regolament Finanzjarju tal-2018.

Qabelxejn, il-Qorti Ġenerali tfakkar li awtorità kontraenti għandha teskludi lil offerent mill-partecipazzjoni fi proċedura ta' sejha għal offerti meta dan ikun jinsab f'waħda jew f'diversi mis-sitwazzjonijiet li jikkorrispondu għat-tliet kriterji ta' esklużjoni previsti mir-Regolament Finanzjarju tal-2018.

F'dan il-każ, hija tikkonstata li, fl-assenza, fil-mument tad-djalogu kompetittiv, ta' sentenza finali jew ta' deċiżjoni amministrattiva finali li tistabbilixxi li l-offerent ikkonċernat jew persuna fiżika jew ġuridika, membru tal-korp amministrattiv, manigerjali jew supervizorju ta' dan l-offerent jew li jkollu setgħat ta' rappreżentazzjoni, ta' deċiżjoni jew ta' kontroll, kien ħati ta' mgħiba professjonali ħażina serja, l-ewwel żewġ kriterji ma humiex applikabbli. Skont it-tielet kriterju ta' esklużjoni, l-uniku kriterju li jista' jiġi applikat f'dan il-każ, fl-assenza ta' sentenza finali jew ta' deċiżjoni amministrattiva finali, l-awtorità tista' tiegħu deċiżjoni li teskludi offerent minn proċedura ta' sejha għal offerti biss abbażi ta' klassifikazzjoni preliminari⁴, u dan biss wara li tkun kisbet rakkommandazzjoni mill-bord imsemmi fl-Artikolu 143 tar-Regolament Finanzjarju tal-2018, li jgħid li jiġi stabbilit, fid-dawl tal-fatti u tal-konstatazzjonijiet, li l-offerent kellu mgħiba professjonali ħażina serja.

Preliminarjament, il-Qorti Ġenerali teżamina jekk, billi ma tressaqx każ quddiem dak il-bord f'din il-kawża, il-Kummissjoni ma naqsitx milli tissodisfa l-obbligi tagħha bi ksur tat-tielet kriterju ta' esklużjoni.

F'dan ir-rigward, il-Qorti Ġenerali tirrileva li l-għan sottostanti għal li jitressaq każ quddiem il-bord huwa l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni u li l-klassifikazzjoni ġuridika preliminari, li tappartjeni esklużivament lill-bord, tirrigwarda, minn naħa, neċessarjament l-aġir tal-offerenti stess u, min-naħa l-oħra, fatti jew konstatazzjonijiet stabbiliti, essenzjalment, fil-kuntest ta' awditu jew ta' investigazzjonijiet imwettqa mill-awtoritajiet kompetenti tal-Unjoni jew, skont il-każ, tal-Istati Membri. Il-Qorti Ġenerali tikkonkludi minn dan li l-awtorità kontraenti għandha tressaq il-każ quddiem il-bord biss meta l-fatti stabbiliti li hija jkollha jikkostitwixxu indizji, u mhux sempliċement suspetti, suffiċjenti sabiex tiġi stabbilita preżunzjoni ta' htija tal-offerent. Issa, f'dan il-każ, hija tikkonstata li, l-ewwel, l-ittra tat-23 ta' Diċembru 2020 kienet l-unika element li kellha l-Kummissjoni, dwar allegata mgħiba ħażina ta' ADS. It-tieni, l-allegazzjonijiet li r-rikorrenti fformulat f'dik l-ittra ma kinux fatti u konstatazzjonijiet fil-kuntest ta' awditu jew ta' investigazzjonijiet immexxija mill-awtoritajiet kompetenti tal-Unjoni jew mill-Istati Membri. It-tielet, ebda prova li tista' tissostanzja l-allegazzjonijiet imsemmija ma giet prodotta ma' din l-ittra. Ir-raba', l-ilmenti fformulati ma kinux jirrigwardaw l-aġir ta' ADS iżda l-aġir allegat tal-ex impjegat tar-rikorrenti.

Il-Qorti Ġenerali tikkonkludi minn dan li dawn l-allegazzjonijiet ma setgħux jitqiesu bħala fatti jew konstatazzjonijiet li

³ Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE u li jħassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 (ĠU 2018, L 193, p. 1), u b'mod iktar partikolari skont l-Artikoli 136 u 145 ta' dan ir-regolament.

⁴ Fis-sens tal-Artikolu 136(2) tar-Regolament Finanzjarju tal-2018.

jistgħu jikkostitwixxu indizji suffiċjenti sabiex jissostanzjaw preżunzjoni ta' ħtija ta' ADS, li tiġġustifika li l-każ jitressaq quddiem il-bord.

Ladarba tasal għal din il-konklużjoni, il-Qorti Ġenerali tivverifika jekk il-Kummissjoni kinitx madankollu obbligata li tinvestiga dawn l-allegazzjonijiet. F'dan ir-rigward, il-Qorti Ġenerali tirrileva li **l-unika mgħiba li ADS kienet ikkritikata għaliha kienet il-fatt li ingaġġat, matul il-proċedura ta' sejha għal offerti inkwistjoni, ex impjegat tar-rikorrenti. Issa, bħala prinċipju, dan il-fatt ma jikkostitwixxix, fiha innifsu, indizju ta' mgħiba li tista' tikkostitwixxi mgħiba professjonali serja.**

Bl-istess mod, **fir-rigward tal-ilment tar-rikorrenti bbażat fuq l-aspett li l-ex impjegat tagħha kien kiser is-sigriet professjonali sa fejn huwa kien illegalment kiseb informazzjoni sensittiva li tikkonċernaha, li setgħet tagħti lil ADS vantaġġ indebitu matul id-djalogu kompetittiv kontenzjuż, il-Qorti Ġenerali tqis li tali ksur ma jikkostitwixxix, fi kwalunkwe każ, l-indizju ta' mgħiba ta' ADS stess u għalhekk ma jistax jistabbilixxi preżunzjoni ta' ħtija tagħha. Barra minn hekk, fin-nuqqas ta' argumenti u ta' elementi konkreti prodotti mir-rikorrenti fl-ittra tagħha ta' Diċembru 2020, il-Qorti Ġenerali tikkonstata li l-allegazzjoni dwar il-kisba ta' informazzjoni sensittiva, li jista' jkun li tat vantaġġ indebitu lil ADS, kienet vaga u ipotetika, b'tali mod li ma tikkostitwixxix indizju. Mill-bqija, il-Qorti Ġenerali tirrileva li l-ex impjegat kien telaq minn mar-rikorrenti ftit wara l-preżentata tal-offerta riveduta tagħha fil-kuntest tat-tieni fażi tad-djalogu kompetittiv, b'tali mod li ma kienx, fi kwalunkwe każ, f'pożizzjoni li jkollu informazzjoni fuq id-djalogu li kien seħħ bejn ir-rikorrenti u l-ESA matul it-tielet fażi, u lanqas fuq il-kontenut tal-offerta finali tar-rikorrenti.**

Konsegwentement, peress li l-allegazzjonijiet inkluzi fl-ittra ta' Diċembru 2020 ma kinux ta' natura li jikkostitwixxu indizji suffiċjenti sabiex jistabbilixxu preżunzjoni ta' ħtija ta' ADS li tiġġustifika li jitressaq każ quddiem il-bord, **il-Kummissjoni ma kinitx obbligata twettaq investigazzjoni** dwarhom.

Fit-tieni lok, il-Qorti Ġenerali tiċċad l-ilment ibbażat fuq il-ksur tal-obbligi dwar l-eżami tal-offerti anormalment baxxi. Hija tfakkar li, skont id-dispożizzjonijiet tar-Regolament Finanzjarju tal-2018, l-evalwazzjoni mill-awtorità kontraenti tal-eżistenza ta' offerti anormalment baxxi, kuncett evalwat fil-konfront tal-punti kostitwenti tal-offerta u tas-servizz inkwistjoni, isseħħ f'zewġ stadji⁵. Fl-ewwel stadju, l-awtorità kontraenti għandha tevalwa jekk l-offerti proposti jinkludux indizju ta' natura li jqajjem is-suspett li dawn jistgħu jkunu anormalment baxxi. Dan ikun b'mod partikolari l-każ meta jkun jidher mhux ċert, minn naħa, li l-offerta tosserva l-leġiżlazzjoni fis-seħħ u, min-naħa l-oħra, li l-prezz propost jinkludi l-ispejjeż kollha involuti mill-aspetti tekniċi tal-offerta. L-istess japplika meta l-prezz propost ikun kunsiderevolment inferjuri għal dak tal-offerti l-oħrajn jew għall-prezz normali tas-suq. Fit-tieni stadju, jekk tali indizji jeżistu, l-awtorità kontraenti għandha tagħmel il-verifika tal-punti kostitwenti tal-offerta billi tagħti lill-offerent ikkonċernat il-possibbiltà li jiġġustifika l-prezz tiegħu. Jekk, minkejja l-ispejjeżijiet ipprovduti, l-awtorità kontraenti tiddetermina li l-offerta jkollha natura anormalment baxxa, hija għandha tiċċadha.

F'dan il-każ, il-Qorti Ġenerali tikkonstata li d-differenza bejn il-prezz tal-offerta finali ta' ADS u dak tal-offerti l-oħra ma tistax tikkostitwixxi, waħedha, indizju tan-natura anormalment baxxa tagħha, fid-dawl tal-karatteristiċi partikolari tal-kuntratt inkwistjoni. Minn naħa, il-proċedura ta' sejha għal offerti tnediet fil-forma ta' djalogue kompetittiv, għaliex il-Kummissjoni ma kinitx għadha ddefinixxiet il-mezzi preċiżi sabiex tissodisfa l-bżonnijiet tagħha. Għalhekk, il-prezzijiet tal-offerti kienu jiddependu minn diversi soluzzjonijiet u mezzi tekniċi proposti minn kull offerent. Min-naħa l-oħra, mill-karatteristiċi partikolari tas-satelliti inkwistjoni jirriżulta li dawn ma humiex oġġetti li għalihom jeżisti prezz standard jew prezz tas-suq. Barra minn hekk, lil hinn mid-differenza fil-prezz, ir-rikorrenti ma ressqet l-ebda argument konkret insostenn tal-allegazzjoni tagħha li l-offerta ta' ADS kellha tidher anormalment baxxa.

Il-Qorti Ġenerali tikkonkludi li **ma ntweriex li kien hemm indizji ta' natura li jqajmu s-suspett tal-Kummissjoni li l-offerta ta' ADS setgħet tkun anormalment baxxa.** Konsegwentement, il-Kummissjoni ma kinitx obbligata twettaq verifika tal-punti kostitwenti tal-offerta ta' ADS sabiex tiżgura ruħha li din ma kinitx anormalment baxxa.

⁵ L-ewwel paragrafu tal-punt 23.1 tat-Taqsima 2 tal-Kapitolu 1 tal-Anness I, u punt 23.2 tar-Regolament Finanzjarju tal-2018.

Fit-tielet lok, il-Qorti Ġenerali tiċġad l-ilment ibbażat fuq l-aspett li, billi sempliċement ikkonfermat ir-riżultati li jinsabu fir-rapport ta' evalwazzjoni, il-Kummissjoni kisret l-obbligu tagħha li tadotta deċiżjoni awtonoma fir-rigward tal-għoti tal-kuntratt.

Minn naħa, ċertament, il-Kummissjoni tassumi r-responsabbiltà ġenerali tal-programm Galileo u, għall-fażi tat-tnedija ta' dan il-programm, hija għandha tikkonkludi ftehim ta' delega mal-ESA li jippreċiża l-kompiti ta' din tal-aħħar, b'mod partikolari f'dak li jirrigwarda l-għoti tal-kuntratti relatati mas-sistema. Huwa preċiżament fil-kuntest tal-ftehim ta' delega li ġie konkluż bejn il-Kummissjoni u l-ESA li din tal-aħħar, li aġixxiet f'isem u għan-nom tal-Kummissjoni, kienet inkarigata li torganizza d-djalogu kompetittiv kontenzjuż, filwaqt li l-Kummissjoni baqgħet l-awtorità kontraenti. Madankollu, ir-responsabbiltà tal-programm Galileo ma tistax tbiddel, jew saħansitra żżid, l-obbligi tal-Kummissjoni bħala awtorità kontraenti.

Min-naħa l-oħra, fil-każijiet fejn kumitat ta' evalwazzjoni jkun inġenjar mill-awtorità kontraenti, konformement mar-Regolament Finanzjarju tal-2018, huwa dan il-kumitat li għandu jagħmel l-evalwazzjoni tal-offerti fir-rapport ta' evalwazzjoni tiegħu. Għalkemm huwa minnu li l-awtorità kontraenti ma hijiex marbuta b'dan ir-rapport, hija għandha d-dritt li tibbaża ruħha fuq sabiex tagħti l-kuntratt inkwistjoni. Għaldaqstant, **il-fatt li d-deċiżjonijiet ikkontestati ġew motivati bir-riferiment għar-rapport ta' evalwazzjoni, u l-Kummissjoni adottat l-opinjoni tal-kumitat ta' evalwazzjoni inkarigat li jevalwa l-offerti ppreżentati, ma jneħhi xejn mill-fatt li dawn ġew adottati b'mod awtonomu.**

NOTA: Ir-rikors għal annullament huwa intiż sabiex jiġu annullati atti ta' istituzzjonijiet tal-Unjoni li ma jkunux konformi mad-dritt tal-Unjoni. Taħt ċerti kundizzjonijiet, l-Istati Membri, l-istituzzjonijiet Ewropej u l-individwi jistgħu jippreżentaw rikors għal annullament quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja jew il-Qorti Ġenerali. Jekk ir-rikors ikun fondat, l-att jiġi annullat. L-istituzzjoni kkonċernata għandha ssib rimedju għal lakuna ġuridika eventwali li tinġoloq bl-annullament tal-att.

NOTA : Appell mid-deċiżjoni tal-Qorti Ġenerali, limitat għal kwistjonijiet ta' dritt, jista' jiġi ppreżentat quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja f'terminu ta' xahrejn u għaxart ijiem mill-komunikazzjoni tagħha.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti Ġenerali.

It-[test sħiħ](#) tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

Ibqgħu konnessi!

